

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
înscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67—1943.

Organ al Asociațiunii „Astra“

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A
Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Poruncile înrudirii de neam

Am stăruit la acest loc asupra moștenirii suleștești și trupești cu care ne naștem fiecare român, și asupra însușirilor bune și asupra celor rele, a slăbiciunilor, și am încercat să dăm o tâlcuire istorică a lor. Am văzut că datoria noastră e să sporim însușirile bune, cu cari ne naștem și să micșorăm slăbiciunile, lăsând urmașilor un suflet și un trup tot mai sănătos și mai puternic, pentru că bogăția de căpetenie a unei țări este însuși neamul ce o muncеște, o conduce și o apără.

Prin deșteptarea și cultura națională de vre'o două sute de ani, neamul românesc a ajuns la conștiința că formează un singur tot, o singură națiune, și de-atunci a năzuit și a luptat să ajungă și într'o singură țară, să trăiască sub o singură stăpânire românească. În veacurile de mai înainte deși vorbeam aceeași limbă și ne rugam în aceeași lege creștinească, țărilor românești au trăit separate, și nu era îndemn sufletesc să se unească într'una singură, fiindcă nu aveam încă în minte și inimă poruncile înrudirii de neam, nu aveam o conștiință națională, căci n'am avut lumină și cultură națională.

România mare s'a înfăptuit în 1918.

Porunca întâia a înrudirii de neam, deci, am înfăptuit-o și ea nu mai poate fi răsturnată, cum răul nu poate merge înapoi. Dar poruncile înrudirii de neam sunt mai multe, și va trebui să le împlinim, pe rând, pe toate.

Intre ele este și simțul și datoria comunității, adică a împrejurării că mai toți românii suntem înrudiți, formăm o mare familie națională. După cum între rudele bune și de omenie unul simte și durerea și bucuria celorlalți, și în caz de neceaz și primejdie îi sare în ajutor, așa e nevoe să simți și să lucreze fiecare român când e vorba de unul din neamul său.

Priviți la o pădure: când bate vântul nu se mișcă numai frunzele și crengile arborilor dela margine, ci codrul întreg se frământă. Când e vreme bună, toată pădurea râde în soare, când plouă întreg codrul se adapă. Arborii trăesc într'o comunitate în pădure, am putea spune că ține unul la altul.

Noi suntem încă destul de nepăsători la suferința sau la bucuria altui român. Cum am trăit în sate răsfirate veacuri întregi, ca și azi, și sub stăpânirii deosebite, simțul comunității, poruncile înrudirii de neam, nu au prea mult glas la noi. Fiecare familie și fiecare sat, cu necazurile lui. Fiecare clasă, sau strat social, cu viața și greutățile lui. Nu ne-am prea bătut capul cu greul altuia.

Plugarul nu-și bate capul cu greutățile muncitorului din fabrică sau din mine (băi), iar acestora nu le pasă de greutățile plugarului. Chiar dacă suntem din aceeași tagmă socială, celor cărora le merge bine nu se interesează de cei ce trăesc în miserie; celor sănătoși nu le pasă de cei bolnavi.

Cu un cuvânt, nu suntem încă bune rudenti, deși avem comun și sângele și sufletul. Nu ne mișcăm când fratele nostru de sânge și limbă e în suferință, fie că-i un om singur sau o tagmă, o clasă socială.

Ajută-te, și Dumnezeu te va ajuta

S'a zis despre român, și despre întreg neamul nostru, că suntem niște oameni cari primim viața și o purtăm așa cum se întâmplă să fie. Dacă e bună și ușoară, sau dacă e grea, noi ne mulțumim cu ori ce și ori cum. Și de aceea toți străinii din jurul nostru cred că suntem un neam foarte ușor de cârmuit, că ne pot ținea cu ușurință și în ordine, — cum unii ne-au mai ținut în trecut. Râd de noi, că suntem îndelung răbdători, și ne primim soarta așa cum ni se dă.

Este și o hulă grea și o mare rățacire. Este hulă grea, căci un om sau un neam care nu face nimic, care nu-și încordează toate puterile pentru a-și îmbunătăți soarta și viața, e un neam sorțit pieirii sau sorții de a fi vecinic sluga altora.

Dar este și o mare rățacire, pentru că dacă românul s'ar fi lăsat călcat în picioare de soartă, de nenumăratele greutăți și nenorociri cari au dat peste el în scurgerea veacurilor, de mult n'ar mai fi picior de neam de-al nostru nicăiri pe pământul străbun.

Dar noi, din moși strămoși, am știut și am urmat adevărul creștin: „Ajută-te, și Dumnezeu te va ajuta“. „Scoală-te, și te va ridica pe tine Hristos“.

Neamul nostru nu a stat cu mâinile încrucișate pe piept sub năvala greutăților și primejdiilor din trecut, ci s'a apărat de ele, cu arma vecinic în mână. De cele mai multe ori nu a avut nici un alt sprijinitor decât credința în Dumnezeu din Cer, dar acesta i-a ajutat să-și adune toate puterile, să se pună în calea răutăților și până la urmă să le birue.

Dacă unor străini li se pare că noi suntem mulțumiți cu ori ce, și ori cum, și că, deci, ușor ne-ar putea stăpâni sau îngenuchia, ei sunt în mare rățacire pentru că îndelunga noastră răbdare, nu-i o desarmare în fața sorții, ci o învățatură a trecutului, o putere mai mare decât toate celelalte: de a nu pierde credința în biruința binelui și a dreptății nici atunci când puterile iadului au fost coplesitoare și ne-au înfrânt pe-o vreme. Când nu ne-am mai putut ajuta noi pe noi, am crezut în Dumnezeu, și el ne-a dat puteri noi prin cari am biruit. Și așa va fi mereu.

Consiliu de miniștri francez

O telegramă proaspăt sosită din Franța, anunță că la Vichy s'a ținut în cursul zilei de 12 Iulie a. c., un important Consiliu de Miniștri, sub președinția Mareșalului Petain, Șeful Statului Francez. Cu această ocazie, d. Lawal, primul ministru al Franței, a informat pe membri guvernului asupra rezultatului convorbirilor pe cari d-sa le-a avut zilele acestea cu reprezentanții Germaniei.

Examinându-se situația internă a Franței, guvernul a găsit că este necesar să se ia măsuri, ca să se asigure o pază cât mai serioasă, pentru ca astfel să fie înlăturate orice încercări de disordine lăuntrică.

Curent monarhic în Spania

La începutul săptămânii s'a ținut la Madrid, ca pitala Spaniei, un consiliu falangist, în cadrul căruia deasemenea s'a făcut o amănunțită examinare a situației interne. Constatându-se că, în ultimul timp, o parte din membri consiliului au început lupta pe față pentru restaurarea monarhiei, s'a hotărât a fi excluși din Consiliu un număr de 9 membri, acuzați că ar face parte din mișcarea îndreptată împotriva actualului regim, al generalului Franco.

Cine pune stavilă svonului
pune cătușe trădării

Cântecul Iancului

— În anul 1847 —

Doarme duhul strămoșesc
În poporul românesc;
Doarme numai de n'ar fi
Prea târziu, când s'o trezi.

O, de s'ar trezi azi iar,
Jugul josnic frânge-l-iar —
Jugul aspru ruginit
De lasi dușmani făurit.

Unde merg și unde stau
Tot de jale-amară dau,
Și sub cer frumos senin
Lumea-i fiere și venin.

Doar' de tot nu s'a fi stins
Vechiul foc, ce l-au aprins,
Pe pământul ardelean:
Horia, Cloșca și Crișan?...

Hei, cum ars-a până'n nor
Focul cel cutropitor,
Al Românului trezit
Din Apus și Răsărit!

Nu s'a stins — eu l-am zărit —
Din mulți ochi mi-a strălucit,
Cu vioiu-i schinteiat
Inima mi-a'nvăpăiat.

Par'că văd, din munți, din văi,
Iar sărind spre cer scânteii —
Flăcări multe, mari, pe rând
Țara 'ntreagă-acoperind.

Nu vă'ncredeți, inamici!
Focul arde'n mulți voinici
Și când se va-aprinde'n mii,
Vai de voi și-ai voștri fii!

Nu ne pasă, dacă nouă ne merge bine. Aceasta e o mare slăbiciune pe care o poate avea un neam, când trăește liber în țara sa. Nu cunoaștem și nu simțim încă destul porunca înrudirii de sânge, limbă și lege.

Să ne gândim numai cum țin jidani laolaltă și cum se ajută! Când suferă unul, țipă toți din toate colțurile lumii. De aceea e un neam ce trăește de mii de ani, deși nu are o țară,

O astfel de simțire trebuie să creștem și în noi. Să ne pese de greutățile tuturor claselor sau tagmelor sociale, pentru că toate împreună formăm neamul. Ca să ne fie tare Țara nu se poate ca unii să se înnece în bine, iar alții să asude sudori de sânge, căci atunci neamul e slab. Ci să năzuim din răspuneri pentru o cât mai deplină dreptate împărțită tuturor. Să aiungem să ne putem mândri cu traiul fiecărui român.

Pe urmele Domnului

Duminica ss. Părinți

În a cincea Duminică după Rusalii se prăznuiește pomenirea sfinților Părinți cari au apărat credința creștinească, cea adevărată în cele dintâi șase adunări sau soboare de Arhierii, ținute în primele veacuri ale creștinătății. Ei erau, — cum sunt până azi și vor fi până la capătul lumii — urmașii ss. Apostoli, cărora Mântuitorul le-a poruncit, după învierea din morți: „Precum m'a trimis pe mine Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi. Mergând în toată lumea, învățați toate neamurile, — să țină câte am poruncit Eu vouă“.

Apostolii, oameni muritori și ei, n'au putut ajunge „în toată lumea“, urmașii lor, Episcopii și preoții n'au putut ajunge și învăța nici până azi „toate poruncile“. Sunt încă sute de milioane de păgâni. Slujba apostolatului a trebuit, deci, să treacă dela Apostoli la urmașii lor, să o continue până la capătul veacurilor.

Și nu numai pentruca Evanghelia să fie propovăduită tuturor popoarelor, ci și pentruca învățătura Evangheliei să se păstreze curată și întreagă între neamuri, așa cum a vestit-o Mântuitorul. Pentruca adevărul curat al Evangheliei trebuie să se păstreze între oameni până la capătul lumii „Căci, adevăr zic vouă“, spune Domnul, „că până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o critică (cea mai mică părțică) nu vor trece din lege, până ce toate să vor face“.

Deci Mântuitorul i-a pus pe Apostolii săi și pe urmașii lor nu numai propovăduitori ai Evangheliei ci și paznicii adevărilor cuprinse în ea, în cuvintele Domnului.

Împotriva cui aveau să păzască adevărul Evangheliei apostolii și urmașii lor, despre cari a spus Domnul Isus: „Voi sunteți lumina lumii?“ Împotriva „lupilor răpitori“, a acelor cari „nu intră prin poartă“ în urma Domnului, ci sar peste gard în Biserica învățătoare, și se fac și ei învățători, deși n'au fost nici apostoli, nici urmași ai lor; deși nu i-a trimis Domnul la predicare.

Apărarea adevărului evanghelic ss. Părinți au făcut-o în soboarele cele șase, împotriva tuturor rățărilor dela credința cea adevărată, sau a erezilor, a sectelor de pe vremea lor.

Este adevărat că între cei rățăciți s'au aflat unora și Episcopi și preoți, cari mânași de mândrie, încercau să tâlcuiască adevărurile Scripturii după capul lor, cum a fost Arie sau Macedoniu. Dar cei mai mulți erefici s'au ridicat nu din cler, ci din popor, dintre oameni cari s'au pus să explice Evanghelia după mintea lor.

Pe toți aceștia i-au condamnat ss. Părinți, „luminătorii lumii“, adică Biserica învățătoare în primele șase soboare sau adunări numite ecumenice, adică a toată lumea creștină.

Ei au condamnat, scoțând cu afurisenie, dintre credincioși pe cei ce învățau greșit, fie clerici, fie mireni, pe cei ce „stricau una din porunci“, și așa au păstrat în Biserică singura credință creștinească adevărată, — una și nedespărțită până azi, — în vreme ce erezii alăteia au fost și mai sunt, ca secte religioase, câte capete scâlciate și infumurate s'au aflat între oameni.

Biserica învățătoare în soboare sau adunări a toată creștinătatea, având ajutorul și lumina Duhului sfânt, după făgăduiala Mântuitorului, — n'a greșit niciodată și nu poate greși, când învață adevărurile de credință și poruncile, pe toți creștinii. Căci altfel cum ar fi spus Mântuitorul: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece!“

Cuvintele Lui au fost schimbate de toți ereficii și sectarii zilelor noastre. Biserica le păstrează însă întregi. Așa că ea singură e cetatea nebiruită a adevărului.

Calendarul săptămânii Luna Iulie

Dum. 5 a după Rusalii, gl. 4. v. 5		VREMEA
Luni	19 C. Macrina	(după calendarul de 150 de ani)
Marți	20 (+) S. Proroc Ilie	Dela 16—24 bine, 25
Mierc.	21 C. Sim. și Ioan	nor cu soare, 26—27
Joi	22 + S. Maria Magd.	ploaie mare. 28—29
Vineri	23 Mci. Foca, Teofil	bine, 30 ploaie, 31
Sâmb.	24 S. M-ța Cristina	bine.
Duminică	25 + Ad. S. Anei	

Dum. 6-a după Rusalii, gl. 5. v. 6.

Pomeniri

† T. PISANI

Știrea aceasta care s'a adus la cunoștința lumii românești în ziua de Vineri 9 Iulie, a. c., a avut darul să ne strângă inimile și să ne copleșească sufletele, ca ori de câte ori cade cineva bun din mijlocul nostru.

Cu T. Pisani dispăre din presa noastră nu numai o minte luminală și adânc cunoscătoare a limbii și culturii românești. Cu T. Pisani dispăre cel mai sânguinos, mai neînduplecat și mai viguros apărător al bunurilor noastre care fac civilizația, și însăși țaria unu neam.

Pornit de foarte tânăr în gazetărie, Pisani a început prin a fi corector la „Epoca“ pentruca în timpul cel mai scurt să ajungă director al acestui ziar.

Încă de pe atunci tânărul ziarist a înțeles să-și închine viața acestei meserii, în care a ținut să rămână până în cel din urmă ceas al vieții sale, cu toate că avusese atâtea prilejuri s'o părăsească pentru a intra în funcțiuni mai înalte.

Având o largă și adâncă cultură, T. Pisani a fost unul dintre cei mai vrednici continuatori ai lui Titu Maiorescu.

In lupta sa neobosită întru apărarea limbii, vajnicul gazetar, a atacat fără cruțare pe oricine a încercat în scrisul său să pocească limba strămoșilor noștri.

De acela el a avut atâtea potrivnici, dar nu și dușmani.

Defunctul T. Pisani a fost un satornic colaborator de fiecare zi al marilor ziare zilnice din Capitală, în ale căror pagini, la loc de cinste, scrisul său înțelept era urmărit cu multă pasiune de cititori. A fost un gazetar din garda veche, care a practicat tot timpul bunele virtuți: cinste, onestitate, corectitudine și caracter. A trăit sărac și a murit cinstit, deplâns de buna lume românească.

Îi închinăm această încreștare, odată cu exprimarea părerilor noastre de rău.

S'au întâlnit după aproape 50 de ani

La Sibiu, unde au absolvat Institutul teologic „Andreian“, s'au revăzut, la ziua sfinților Apostoli Petru și Pavel, foștii teologi de acum aproape o jumătate de veac, adică seria 1897—98. Dintre cei peste 20 absolvenți de acum 45 ani, mai sunt în viață 9, dintre cari la întrunirea colegială s'au strâns abea 4. Printre cei cari au lipsit se află și P. S. Sa Episcopul Romanului, Lucian Triteanu, reținut din pricina boalei. Cei 4 prezenți la duioasa întâlnire: Păr. Ilie Măneucă din Ucea, Păr. Vasile Răduț din Berivoii Mici, Păr. Nicolae Cibian din Margina—Banaț și Păr. Ștefan Morar, preotul catedralei — au oficiat Sfânta Liturghie, la sfârșitul căreia a cuvântat părintele Ștefan Morar, care și-a tlmăciit părerea de rău de a nu fi putut participa la această întrunire și ceilalți colegi în viață.

A doua zi, grupul celor 4 preoți a fost primit în audiență de către I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, care le-a adresat cuvinte de îmbărbătare în munca ce o depun în via Domnului.

Desființarea unor societăți religioase

Monitorul Oficial nr. 157 din 9 Iulie crt. publică un decret-lege prin care se oprește practicarea unui cult religios sectant sau propagarea de credințe religioase, în afară de cea a bisericii ortodoxe sau a cultelor istorice. Este interzisă formarea de asociațiuni sub orice formă, în scopul propagării de credințe religioase sectante.

Din sfaturile doctorului Josif

Incurcătura de mațe

O boală care de cele mai multe ori vine pe neașteptate, ca din senin și în foarte scurtă vreme poate răpune și pe cel mai sănătos om, este boala cunoscută sub numele de ocluziune intestinală ori incurcătura de mațe.

Din cauza că mațele se răsucesc ori că sunt strangulate (sugrumate) într'o deschizătură a peritonului (pelița care învălue mațele) sau că se încuie, în vre-o vătămătură veche sau chiar sunt astupate de umflături rele, cum este racul ori scaun mult și tare, ia naștere această boală primejdioasă.

Ea începe de obicei cu dureri foarte mari în pântece, colici cari țin ceasuri uneori zile întregi aproape fără întrerupere. Pântecel se umflă ca o perină cu aer, se aud mișcări și ghioroituri în el, iar scaunul se încuie de tot și se opresc cu desăvârșire vânturile. Bolnavul este cuprin de moleșală, adeseori leșină, se îngâlbeneste la față, îi trec sudori reci și îi învinețesc buzele. Curând el începe să verse, la început mănăcări din stomac, apoi venin și în urmă niște materii asemănătoare la miros cu scaunul. Cei mai mulți din acești bolnavi, dacă nu sunt căutați îndată și nu au norocul să fie duși la spital și operați cu cea mai mare grabă, mor în câteva zile în cele mai grozave chinuri.

Lucrul cel dintâi care-l facem când avem nenorocul de a avea un astfel de bolnav în casă, este că îl așezăm în pat și-l oprim dela orice mâncare ori băutură. Alergăm în cea mai mare grabă după doctor și dacă nu-l putem avea la îndemână încercăm a-i face prin moașă ori vre-o altă persoană pricepută un clister cu apă multă, iar dacă nu reușim în această fel să-i facem ieșire și să-l ușurăm, îl vom duce cu cea mai mare grabă la spitalul cel mai apropiat. La nici un caz însă nu vom încerca fel de fel de doctorii purgative și nici nu vom aștepta ca boala să treacă prin descântece, căci prin această întârziere punem în cea mai mare primejdie viața omului.

La spital deci cât mai repede, iar dacă doctorul ne spune că numai operația poate ajuta, nu vom sta mult la chibzuială, ci ne vom spune, căci este singurul mijloc care mai poate mântui viața,

DIFTERIA

Difteria este o boală lipicioasă, a copiilor care produce moartea. Ea poate fi ușor confundată cu orice boală de gât sau cu alte boli mai puțin grave. Chiar dacă semnele sunt foarte ușoare totuși copilul se află într'o mare primejdie. Copiii foarte mici fac boala mult mai ușor și tot dintre ei mor cei mai mulți. Difteria este o boală pe care nu trebuie să o aibă nici un copil, boala putând fi prevenită. Pentru aceasta fiecare copil trebuie să fie altoit cu un vaccin numit anatoxină, care nu este vătămător și care se injectează de medic copilului în trei injecții foarte ușor de suportat. După trei luni dela injecție organismul copilului capătă puterea de rezistență la boala adevărată. Părinții sunt sfătuiți să-și prezinte copiii la medicul statului unde injecțiile se fac cu totul gratuit.

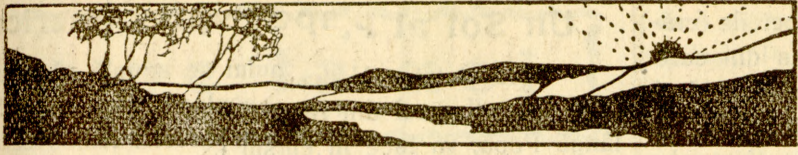
Dacă înainte de a fi primit injecția copilul prezintă dureri în gât cu puțină febră, chemați imediat medicul, care va face copilului tratamentul cu ser antidifteric. Întârzierea tratamentului chiar cu o zi poate să pună în primejdie pe copil. Dr. I. S.

Despre curățenie

Omul cu adevărat curat nu trebuie să sufere mai mult de o săptămână rufele de corp nespălate. Spălarea lor cu apă simplă, fără leșie sau sodă, ori fără săpun, nu e o treabă cu adevărat gospoderească. Hainele prea groase vara și prea subțiri iarna, sunt și ele primejdioase pentru sănătate. Cu toate lipsurile de astăzi, putem să ne prefacem astfel îmbrăcămintea noastră, ca să ne îmbrăcăm și potrivit anotimpului, ferind vara aprinderile și iarna răcelile primejdioase.

Dacă am avut un bolnav molopsitor în locuință, după vindecarea lui sau după ce l-am transportat la spital, trebuie să desinfectăm cu grijă toată mobila casei, Văruirea pereților și closetelor, fierberea rufăriei, trecerea cu leșie și săpun a mobilierului și podelele casei, întrebuintarea medicamentelor antiseptice speciale, ne pun la adăpost pe viitor de ivirea unor cazuri repetate de aceeași boală în familia noastră.

IN LARGUL CÂMPULUI PRIN FÂNUL DE CURÂND COSIT

C I O R I L E

Cioara este cea mai urâtă și mai oropsită pasăre. Se spune că odată a găsit ea niște pene de pân; s'a îmbrăcat cu ele, că doar s'o face mai frumoasă. Mândră de podoaba hainelor sale, nici n'a mai stat între tovarășele ei ci s'a dus între păuni. Aceștia au băgat de seamă că nu-i de neamul lor. Au tăbărit asupra ei, i-au smuls penele și au alungat-o. Nenoro-coasă s'a întors iar la ale sale. Dar și acestea au gonit-o. Neștiind ce să mai facă, e nevoită să trăiască singură și oropsită.

Pentru urășenia și pentru cărăitul ei, e pasărea cea mai batjocorită. Când cineva e negru, i se zice, că „par'că e o cioară”; când cântă urât: „cântă ca o cioară”; când blastămă ușor zice: „mânca-te-ar ciorile”. Țiganilor în răs li se zice: „cioară”. Către lăufari Românil zice:

Trage cioară, din vioară,

Și tu cobză subțioară...

Ciorile sunt foarte stricacioase. Unde văd o cloșcă cu pui, se năpustesc asupra puilor, îi fură și îi mănâncă.

Peste semănături adeseori se lasă cârduri mari de cioare și adună toate semințele. Am văzut pământuri întinse de porumb încolțit și răsărit, pe cari ciorile le-au distrus cu totul. Săpau cu ciocul în jurul firului și scoteau grăunțul dela rădăcină.

O mare pacoste

Pagubele pe cari le aduc ciorile agricultorilor și țării se urcă la miliarde de lei, în fiecare an.

Deaceea trebuie omorite și împușinate, Cel mai ușor, mai ieftin și mai singur mijloc pentru împușinarea ciorilor este stricarea cuiburilor și uciderea puilor înainte de a sbura.

Articolul 75 din Legea pentru încurajarea agriculturii obligă pe toți economii cari au pomi, arbori sau păduri să strice cuiburile ciorilor și să le omoare puii înainte de a sbura. Este aceasta o muncă de folos obștesc, deaceea premilitarii și extrașcolarii încă dau ajutor.

Ministerul Agriculturii a hotărât să de-a o pedeapsă de 100 lei pentru fiecare cuib găsit nestruciat, iar dacă cineva totuși nu vrea să strice cuiburile se pedepsește cu 200 lei și i-se dă și închisoare dela 5—15 zile. În anul trecut foarte mulți au plătit pedeapsa, fiindcă nu au stricat cuiburile ciorilor. Din cauza aceasta s'au și înmulțit așa de tare, că nu ie mai poți apăra de ele. În multe sate aproape nu este horn, în care ciorile să nu-și facă cuib și pe lângă crenguțe uscate pentru cuib mai cară în horn și tot felul de gunoaie, astupându-l cu totul.

Să nădăjduim că în anul acesta lupta în contra ciorilor se va întefi și toți își vor face datoria fără să mai aștepte silă și amenințare din partea organelor administrative și agricole.

Stricând cuiburile ciorilor și omorându-le puii, fiecare își apără avutul, de care mai ales acum, trebuie să poarte cea mai mare grijă.

Ion Popu—Câmpeanu

Profesoara de gospodărie

Lucreția Dr. Oprescu

Ciorbă de legume (zarzavat)

Într'o oală cu apă fierbinte punem morcov, păfrunjel, ceapă, păstărnac, gulie (cărălabă), curățite de coaje subțire și tăiate în bucăți mici. Când sunt fierte pe jumătate punem sare, 1 ardei (paprică verde) 2—3 patlagele roșii (părădais) tăiate în bucăți mai mari, câteva fire de fasole verde rupte în bucăți, pătrunjel verde tocat, mărar tocat. Când tot zarzavatul e fierț punem un rântăș subțire, acrim cu poame verzi sau oțet și servim. În loc de rântăș se poate adăuga un gălbenuș de ou frecat cu 1 lingură de făină și 4—5 linguri de smântână.

Puiu cu fasole verde

Bucățile de carne se prăzesc în unsoare. Se scoț pe farfurie și în unsoarea rămasă prăjim o ceapă tocată mărunț, punem două linguri de făină iar când e rumenă stingem cu puțină apă, adăugăm bucățile de carne, fasole verde curățită și opărită puțin, 1 lingură de mărar și pătrunjel tocat mărunț, 4—5 roșii tăiate în bucăți, sare și lăsăm să fiarbă până când a mai scăzut puțin.

Conserve pentru iarnă

Castraveți în apă

Castraveții de mărime potrivită și proaspeți se spală bine, se sbicesc, se pun într'o comată (albie) curată, se adăugă mărar, frunze de vișin, hrean curățit și se taie în felii lungi și boabe de piper. Din apă și sare facem o saramură atât de tare încât punând în ea un ou proaspăt să plutească deasupra. O fierbem bine, turnăm fierbinte peste castraveți acoperim cu o față de masă. A doua zi îi așezăm în borcan, printre ei punem frunzele de vișini, mărar, hrean și cine vrea paprică iute. Turnăm saramura, deasupra punem 2—3 linguri de oțet, legăm borcanul cu bășică și sfoară și-l punem în cămară. Câteva zile punem deasupra o cârpă udată cu apă rece.

Cum se face săpunul nefiert din uleiu de floarea soarelui, în, răpiță, undelemn, etc.

Într'un blid mai mărișor și smălțuit, punem un sfert de litru apă rece și un sfert de chilogram sodă de săpun și cu o lingură de lemn amestecăm până când soda s'a topit.

Acuma un litru și jumătate de uleiu îl adăugăm pe încetul în picături, având grija să se frece cu lingura de lemn neconținut. Când am terminat de pus tot uleiu, mai adăugăm 2 ouă întregi bătute bine. După ce au fost și ele amestecate, săpunul se toarnă într'o tepsie (tavă) sau o cratiță smălțuită și udată cu apă rece. Lăsăm două săptămâni să stea la un loc rece (pivniță sau cămară). În timpul acesta se întărește și-l tăem cu un cuțit în bucăți potrivite.

apă ori din ocol. La început boala se vede ca o mușcătură de purece pe piele. La urmă se roșește toată pielea. Ține 2—3 săptămâni.

Leacul: În contra vărsatului, vaccinăm oile. Dintre oile vaccinate abea pier două din o sută.

Boala galițelor

Răia: se ivește la picioare. Solzii de pe picioare se umflă. Picioarele se fac mai groase. Galițele sunt neliniștite: își ciugulesc picioarele din cauza mănăcării, uneori așa de mult, că dă și sângele. Galițele slăbesc și unele chiar mor.

Leacul: Muem picioarele în leșie slabă și mestecată cu puțin săpun. Frecăm cu o cârpă să se desprindă cojile de pe picioare și apoi le ungem cu alifie de pucioasă din farmacie. Dacă au rămas răni pe picioare le ungem cu undelemn.

Veterinarul satului

Boala vitelor cornute

Tragănul (tragăul), este boala ce se ivește în formă de umflătură, pe laturile falcilor. Se fac și pe limbă umflături, ba chiar și în lăuntru trupului, mai ales pe ficat. Umflăturile sparg.

Leacul: Se vindecă foarte anevoios, deaceea e bine a se chema veterinarul.

La cai

Colica e o boală de pânțec. Calul bolnav de colică ține capul plecat, privește încetinu la pânțec, nu mănâncă, bate într'ună din picioare, se întinde, se culcă, se scoală, se tăvălește. Nu se poate uda. Are urechile și ochii înroșiți. Calul nu mai poate mistui, se încuie, mațele se aprind și stomacul se rupe.

Leacul: Calul lrebuie plimbat mereu, nu trebuie lăsat să se tăvălească. Se freacă bine, mai ales pe pânțec cu spirt sau camfor. Se va pune pe el un țol. Pe gură i se va turna un litru de ceai de romanită sau de mintă. Cu mâna unsă cu undelemn îi vom goli mațul gros și i-se va face în maț o spălare cu apă caldă cu săpun și sare. Dacă durerile s'au mai ușurat, îi dăm să bea apă cu sare amară.

La porci

Gâlcii se ivesc la oușoarele dela gât, care se umflă. Din cauza aceasta, porcii respiră înghiteșc greu. Uneori gâlcile cresc mari și sparg. Dacă spargerea s'a făcut în afară, porcul se vindecă. Când însă gâlcile au spart în lăuntru, porcul moare înăbușit.

Leacul: Înfașurăm gâtul porcului cu o cârpă udă, stoarsă bine. Pe de-asupra îl legăm cu o altă cârpă groasă — e bună cârpa de lână — și uscată. Aceste cârpe le schimbăm din trei în trei ceasuri, ca să tragă fierbințeala în afară.

La oi

Vărsatul: Este o boală primejdioasă. Din o sută de oi atacate de această boală, jumătate de bună seamă pier. Cele cari scapă își pierd lâna, leapădă ori orbesc. Această boală se capătă prin pășune, prin

Pentru stupari

Odată ce roiul a fost pus în stup, începe să construiască faguri. În primul an, el reușește mai totdeauna, să completeze cele 10 rame din cub, cu faguri în care depozitează destulă miere pentru a eși din iarnă.

O ramă din cuibul stupului Dadant—Blatt, are 4 kg. când e plină cu miere iar aceia din cat, are 2 kg. Rama stupului Layens (30/40 m.) are tot 4 kg. miere. În al 2-lea an și următorii, în fiecare primăvară și apropierea înfloriri salcâmului, se pune catul de recoltă, deasupra cuibului stupului Dadant se pun ramele de rezervă, lângă ramele din cuibul stupului Layens.

Depinde de sistemul de stup care l-am adoptat. Iată ce salcâmul sau celelalte plante agricole ca: rapița, floarea soarelui, hrișca, sparceța, trifoiul, teiul etc. au înflorit, albinele culeg nectarul pe care îl prefac în miere, și după ce umple, fagurii din cuib, se urcă în cat, construiește faguri în rame, în care depozitează miere. Când aceste rame sunt căpăcite pe jumătate se pot lua pentru a le scoate mierea. La orice fel de stupi, recolta se face odată sau de mai multe ori, în măsura complectării cu miere, a fagurilor, de către albine. Un stup afară de mierea necesară pentru iernat, dă în medie 20 kg. miere pe an, dar sunt stupi în regiuni bogate în nectar care dau peste 100 kg. miere.

Mierea se scoate din faguri cu extractorul. Acesta este un aparat ce se găsește la magazinele de unelte agricole de unde se poate cumpăra.

Cine nu are extractor — din cauza că are stupi pușini — poate lua mierea storcând fagurii cu mâna. În acest caz fagurii se strică, iar albinele pierd un timp prețios pentru a construi alții noi.

Mierea obținută, se strecoară și se păstrează în vase, acoperite. Mierea de bună calitate se obține numai cu extractorul.

Lucrările de extragere a mierei se vor face într'o cameră bine închisă pentru a nu fi năpădiți de albinele căutătoare de nectar.

Sub steaua ciobanului

O datorie a intelectualilor

Oieritul se impune pe zi ce trece ca una din principalele ocupații, de a cărei însemnătate nimeni nu se mai îndoiește azi; iar pentru propășirea ei s'au luat și se vor lua sigur toate măsurile ce le reclamă.

Creșterea oilor cere, pe lângă multe cunoștințe, anumite însușiri speciale, care se câștigă numai din generație în generație oierească.

Mulți dintre oieri au făcut cum au putut și fac cum pot și-și dau câte unul-doi copii la școli mai înalte, nu pentru că oile nu le-ar asigura un trai omnesc sau situație socială demnă, ci pentru a-i feri, socot ei, de multele greutăți împreunate cu oieritul: zăpezi, frig, ger viscole, ploii, picuri, furtuni și de traiul cu casa'n spate toată viața, căci oile nu se păzesc din casă, de lângă sobă.

În timpul școlarității, copiii oierilor, cu rare excepții, au atras luarea aminte a profesorilor, prin purtarea bună și stăruința la carte.

Cei cu servicii la Stat sau particulare cinstesc toți locurile ce ocupă, prin pricepere și muncă serioasă.

Nici unul dintre dânșii ori unde l-a aruncat soarta, nu și-a uitat sunt sigur, originea ci din contră se mândrește cu ea, cu părinții și frații săi vieri, rămași acasă.

Fiecare poartă cu el, cu drag în suflet și inimă amintiri scumpe și înălțătoare din viața oierească.

Fluierul, pe care îl cereau stăruitor înainte de plecare la munte primăvara; zilele pe plaiu legat în strai pe cal; padinile unde tăbărau; stâna ascunsă într'un cot de brazi, cu toată găteala ei simplă dar îmbietoare, cu vetrele de foc în mijloc, deasupra cărora atârână de cârlige afumate căldările cu jintiță și

mămăligă, iar în jurul focului din vetre hârbeicile (crăți pe 3 picioare) în care fierbe smântâna din care se întinde cocoloșul de-o jumătate metru; diminețile când strigat la strungă adormia pe lăsătoare până s'ajungă și de câte ori la coada strungii; strunga. Iărcașul; zilele, când păziau șchioapele pe deasupra stâniei; brazii cu bumburuși de meștecă pe care o înveleau în șteregoaie sau puneau în coșulețe de coaje de brad, izvoarele; locurile din țăieturi sau jip pe unde căutau seara vacile sau cail când plecau săpânii acasă; smeurișul, afinișul, pădinile cu ciuperci galbene, și altele sunt și rămân jar de dor și drag, cari întrețin nestinsă flacăra oierească în sufletul fiilor de oieri, ori unde și în ce situație socială s'ar afla.

Aceste amintiri le înviorează și înalță sufletul făcându-i să fie mereu cu inima alături de cei din mijlocul cărora s'au ridicat.

O obligație de mare însemnătate s'a uitat totuș, aceea de a ținea strânsă legătura cu toți oierii țării, căci părinți i-au dat la școală nu pentru ai pierde, ci pentru a-i avea sfătuitoari și îndrumători în ale oieritului și razim în multele nevoi și necazuri.

O continuare a vieții oierești prin scris, cu neșpus de mari foloase pentru oieri, este o datorie a tuturor intelectualilor, prin a căror vine curge sânge de oier.

Să nu uităm!

Nicolae Munteanu

Decând bădița s'a dus

De când bădița s'a dus,
Negura pe pomi s'a pus;
De când badiu' o plecat,
Negurile s'o lăsat,
S'o lăsat peste vâlcele,
Peste dorurile mele
Și pe pomii din grădină
Și la mine la inimă.

dela Anuța Crâșnic,

din com. Cenade, jud. Tr. Mică.

Un Sol al Papei, spre America

Dela Cetatea Vetică, noul se anunță că Monse- noul Carroll, unul din repre- zentanții Statelor Unite lângă Papa, va face în cursul acestei luni o călătorie spre America. Săopui acestor călătorii nu se cunoaște deocamdată.

Nenorocire de cale ferată lângă Bistrița

O mare nenorocire de cale ferată s'a produs în cursul zilei de 10 Iulie a. c. în apropiere de Bistrița Năsăud (din teritoriul cedat). Un tren încărcat cu lucrători s'a răsturnat. De sub dărâmături a fost scos un mort și peste 50 răniți.

Atelierul de tapițerie fină și decorațiuni. A. B. Iju, Sibiu, Tg. Vinului 2 s'a mutat în str. Ocnei 6, unde servește stimatele clientele prompt și conștiincios. Mare alegere în fotolii, modele noi, precum dormeze de gata și la comandă, cu prețuri convenabile.

Judecătoria rurală Arpașul de jos județul Făgăraș
No. 1844—1942

Publicație de licitație mobilă

Subsemnatul delegat judecătoresc însărcinat cu executări, aduc la cunoștință publică că mobilele anume: O vacă și un stâncin lemne de foc evaluate la suma de 13.000 Lei, cari sau sechestrat conform încheerii jud. Arpașul de jos No. 1434—1938, în favoarea următorului Alexandru Lupu din comuna Porumbacul de sus repr. prin Valer Popianoș adic. în Arpașul de jos, contra următorului din comuna Porumbacul de sus, se vor vinde prin licitație publică în ziua de 24 Iulie 1945, ora 15.

Toți cei amatori sunt invitați a se prezenta în ziua susnumită când se vor vinde mobilele sechestrate la domiciliul următorului cu bani gata și celor cari dau mai mult.

Se vor vinde și sub prețul strigării.

Arpașul de jos la 7 Iulie 1945.

deleg. jud. cu executări M. Ghindea

FOIȘOARĂ

Intâmplare de demult

Pe Dinu Vlăstarului din satul Măraru, — om sănătos, cu avere și în toată firea — l'a fost bătut Dumnezeu, dându-i numai un singur copil. Dar și acela cam berbec la cap și cleios la minte.

Când alții, ba chiar frații și verii lui se lăuda cu câte cinci, șase, șapte, opt, zece botezuri, Dinu, trebuia să-și înghiță năcazul — când venea vorba despre copii — cum ar fi înghițit o găluscă de leac amar. Căci un singur moștenitor la casa Românului de pe acelea vremuri, când neamul se ținea pe picioare numai cu mulțimea sufletelor, era ceva rar, ceva nesănătos, ceva ce-ți stârnea milă, compătimire, ca la vederea unui slăt.

În timpul acela, nu chiar atât de îndepărtat, ca să poată fi uitat, umbra vorba printre oameni, că prin satele românești, să nu alergi prea repede cu căruța, că dai peste copii, ca peste furnici și poți păși ce n'ai mai pășit. Adecă poți ușor ajunge ucigaș de om. Atâția erau prichindeii, cari se prăfuiuau în țărâna ulițelor.

Avea deci pentru ce îi înăcrit la suflet Dinu Vlăstarului. Iar când îl mai lua și învățătorul în țesală, nici să-i fi turnat venin pe gât.

— Ia ascultă, vecine Mitre! Al dumnitale să fie copilul ăsta, cu cari îmi scoți perii cărunți? Ori l'ai cules, de undeva, de pe drumuri? Pare-ai semăna: la ochi, la făptură, dar la minte, nici cât dovieacul cu varza. Să nu te superi, că-ți spun! Dacă ar fi copilul oarecui, al Mutălăului, al Șterpelitului, ori al altui vaideloc, nu mi-ași mai ucide nervi, nici mi-ași omori sufletul... Dar fiind al dumnitale, oricum, nu-mi pot călca pe inimă, să-l las, unde-ar vrednici, în coada clasei. Oricum, dumniata, vecine Mitre, ești dintre oamenii aleși ai satului, Cine-i ca neamul Vlăstăreji or

în Măraru? Lelea Mărie tot așa. Cam de aceeași măsură. Dacă nu mă înșel, se trage din neamul Cantoreștilor. Două trupini vrednice și alese, ca să dea un vlăstar și mai vrednic și ales. Nu-i așa vecine Mitre? De aceea l'atui-am cu binele și frumosul, iertatui-am prostiile și răspunsurile-i șuchidate, mai plimbatu mi-am mâna prin părul lui, cercatu-i-am urechile, cât îi sunt de sdравn înșepenite în rădăcini. De geaba. N'am putut ajunge la nici-o creangă verde. Totul îi intră pe-o ureche și-i sboară pe cealaltă. Mai cu seamă la socofit, vecine Mitre, îi mai tocit la minte, ca cutea cu care-ai ascuțit zece coase într'o vară. Bătă. Ști, ce-i aia?... Mai sunt și alți înapoiști. Orei la socofit. Dar mă gândesc, că pe unul îl cheamă: Răposu, pe altul Cârposu, pe-al treilea, mai știe Dumnezeu cum. Unul vine desculț și nemâncat la școală, altul doarme prin ieslele cailor, al treilea n'a avut carte în mâna lui, de când a călcat pragul școlii. Ce s'aștept dela ei? Pe când al dumitale? Bine'nțolit. Pepene de gras. Cu traista plină de caete și cărți. Dragul tatii, puilul mamei! Să nu cadă roua pe el. Și când e, să-l pun la tabla înmulțirii? Să fugi, cu urechile astupate cât vezi cu ochii. Prepeștenii, ce-auzi din gura lui.

— Cât e de șeptorii-opt, Vlăstarule? — De șapte ori opt... De șapte ori opt... De șapte ori opt... Și mai mult nici un cuvânt, ori că spune o prostie, câtui tabla cu lufernă a dumitale, de mare. Doar numai o singură dată a spus și el un adevăr. Și acela trebuie că i l'a suflat cineva în ureche. L'am întrebat: Cât fac de nouă ori opt? Și mi-a dat un răspuns la care nu m'am așteptat: că de nouă ori opt fac cât de opt ori nouă. Ce să mai vorbesc de tabla împărțirii? De regula de trei? De regula asociației, de-a tovoărășiei... De multiplii, submultiplii metrului, chilogramului, litrului?

Pân' aici, Dinu Vlăstarului, a stat tăcut, cu ochii în pământ ca un vinovat în fața judecătorului. Prin sîta gândului i-au trecut multe întâmplări ale vieții. Și-a văzut copilăria, tinerețea, dragostea lui cu Maria, căsătoria, cu toate nădejzile lagate de ea. Și-a adus

aminte, că aceeaș vină o avea și el. Era slab la socoteli. Numai cât pe vremea copilăriei lui nu se auzea de atâtea minunății, câte înșirase învățătorul adineori. De aceea, ridicându-și ochii de pe ciocurile opincilor prinse el vorba:

— Să mă ierți, domnule învățător, că-ți iau vorba din gură. Până te-am înțeles, te-am ascultat. Și m'am simțit un pedepsit de Dumnezeu. Că, ce vrei mai mare pedeapsă dela Cel de sus, decât să te ști cu'n singur copil, când părintele de pe amvon, dumniata în cu vântările din școală, domniile noștri în gazete și în adunări, und' te duci, und' te ntorci, nu auzi decât copii, copii. Cât de mulți copii, nație românească dacă vrei să nu fi înghițit de streini. Copiii sunt comoara neamului. Viitorul Românului stă în copii... Și câte n'au auzit urechile mele? Și cât n'a plâns sufletul meu, că după unul n'a venit al doilea, al treilea și-al câtealea ar fi vrut Dumnezeu. Dar nașterea celui dintâi a fost și-al celui din urmă. Cu cine să mă cert? Pe cine să-l trag la răspundere?

Apoi, că-mi spui, c'ar ti și greu la cap, nu mă mir. Am cui băga vină. Imi seamănă numai mie. E întreg tată-său, Așa am fost eu. Nu-mi putea intra în cap, ce-mi spunea învățătorul, că un decalitră face zece litri și că un litru are zece și o sută de mililitri și știi ce.

Numai târziu, mă învăța tata „când vei vinde grâu și cucuruz, să nu-l vinzi cu chila, ci numai cu ferdela. Iar ferdela să n'o miști, că se prea înțelege deasă grăunțele. Când ai golit din sac, să ai la îndemână o vergea burtoasă. Iute să razi măsura și ai clipi din ochi s'o și golești în sacul cumpărătorului. M'ai înțeles dragu' tatii?

— De-ajuns vecine Mitre. Acum zic și eu, că-ți seamănă. La socofit e'n coada clasei. Pe afară l'am simțit fruntea speculanților. Poate tot e bine, că ai numai unul. Ce-ar fi fost să fi avut zece, câți are fratele dumitale Zaheiu? Tot știe, El, Dumnezeu, ce face și cum fece, a încheiat învățătorul.

Petrea Dascălul

De pe la noi

Deschiderea „Căminului de zi“ în comuna Slimnic-Sibiu

În ziua de 27 Iunie anul c. s'a făcut deschiderea „Căminului de zi“ în comuna Slimnic, în prezența dlui Gen. Constantin Negoescu, prefectul jud. Sibiu, a dlui Peptea, secretarul Consiliului de Patronaj Județean și a dlui Ilie Brad, inspectorul școlar al jud. Sibiu. Dl. Prefect a mai fost însoțit de dna Prefect și de dna Villi, inspectoarea „Căminelor de zi“. Sărbarea a început cu serviciul divin săvârșit de preoții locali, Victor Neamțu și Pavel Alisie, după care a vorbit părintele Victor Neamțu, în numele Comitetului local de Patronaj și dl. inv.-dir. Ion Tatu, din partea școlii. Luând cuvântul dl. Gen. Constantin Negoescu, prefectul județului s'a adresat celor 70 de mame, prezente cu copiii lor la deschidere, precum și celor de față, arătând gândurile dlui Mareșal Ion Antonescu de a ridica și ajuta nația prin înființarea Căminelor de zi. A dat sfaturi practice mamelor pentru a avea încredere în această operă, iar conducătorilor le-a pus la inimă ca această operă să continue cu multă abnegație, în așa fel ca micii copilași să nu simtă lipsa părinților chemați la munca câmpului. Căminul de zi din Slimnic numără din prima zi 120 de copii înscriși care frecventează în mod regulat. Deschiderea a fost încadrată într'un program artistic organizat de către dna inv. Victoria Tatu, conducătoarea căminului de zi și șefa extrașcolarelor. Elevele extrașcolare au executat cântări bine alese, în timp ce dl. prefect însoțit de toți ceilalți oaspeți numiți mai sus a vizitat bucătăria, sala de mese, dormitorul și sala de cursuri a căminului de zi, arătându-se mulțumit de strădania depusă de Consiliul local de Patronaj de sub presidenția dlui Victor Neamțu preot, ajutat de către toți ceilalți factori ai comunei. Dl. Prefect, cu însoțitorii D-Sale, mai rămânând în mijlocul intelectualilor locali, a pregătit o atmosferă de înaltă căldură românească, lăsând în urmă o amintire puternică și o hotărâre de a i se răspunde atenției deosebite ce s'a dat Slimnicului, cu obligația de a se depune cele mai bune rezultate. Pentru viața Slimnicului și pentru viitorului „Căminului de zi“ această zi rămâne o zi mare.

Coresp.

Ocna Sibiului

Conducătorii țării au găsit ca o datorie națională grija pentru copiii neamului lipsiți de mijloace.

Consiliul de Patronaj al Operilor Sociale și-a luat asupra lui, procurarea de alimente și tot felul de mijloace de întreținere, a acestor copii și adunarea lor pe timpul verii în „Căminele de zi“ atunci când părinții lor sunt obligați a munci la câmp sau în fabrici și când ei sunt expuși a rămâne singuri acasă fără grija de cari trebuie să se bucure. Toți acești copii dela vârsta de 2—7 ani, sunt luați pe timpul zilei și dați în grija căminelor cari au luat ființă la sate ca și la orașe.

În comuna Ocna Sibiului, deasemenea a luat ființă un astfel de cămin pus sub conducerea dlor. Hălmaciu Elisabeta și Iacob Elena învățătoare în localitate.

În acest cămin dna E. Hălmaciu este chemată a face educația pedagogică a micilor copilași, iar dna E. Iacob face educația sanitară și formarea deprinderilor igienice în cadrul programului.

Consiliul de Patronaj local se îngrijește de alimentarea copilașilor servindu-le zilnic trei mâncări compuse din lapte cu pâine și câte o mâncare caldă la amiază.

Pentru desăvârșirea acestei opere a dat concursul toate d-nele din comună făcând de serviciu zilnic și primire cari trebuie remarcate d-nele N. Dr. Geleriu, dna G. Albu și dna M. Radu, cari au dat tot concursul pentru a se putea începe activitatea la acest cămin. Deasemenea Soc. „Crucea Roșie“ din localitate de sub presidenția dlui Prefet Emil Dumitru un om activ și înțelegător al vremurilor pe cari le trăim, a don

până pentru confecționarea pantalonășilor celor 35 copilași. Pantalonașii au fost lucrați de către dna N. Dr. Geleriu și dna E. Hălmaciu inv.

Mergând pe acest drum, punând la bază acțiunile noastre zilnice faptă creștinească a operilor sociale, vom asigura viitorul neamului nostru, prin grija ce o vom purta permanent generațiilor viitoare.

N. Hălmaciu dir. șc.

Șercaia—Făgăraș

La sediul plășii Șercaia a avut loc, sub presiunea dlui Prefet Ovidiu Fulicea, un consiliu de pretură, la care au participat toți șefii de autorități.

După deschiderea ședinței d. Francisc Petioky, medic veterinar anunță, că unele comune nu respectă dispozițiunile legii încurajării agriculturii, care dispune, că reproducătorii masculi, se pot procura numai prin comisia de plasă. Cere a se da în acest sens ordin tuturor primăriilor din plasă. Cere deasemenea ca primăriile să ia măsuri, ca toți reproducătorii să fie asigurați la „Casa de asigurări“ a Ministerului Afacerilor interne, iar porcii, în mod obligatoriu să fie vacinați contra hoalei numită „Brâncă“, pentru a se înlătura acest morbo lipicios.

Căminele de zi pentru ocrotirea copiilor

Cămine de zi pe lângă școlile primare de Stat, s'au înființat în comunele: Comana de Jos, Mândra, Șercaia, Șinca Veche, Șinca Nouă, Vad și Veneția de Jos, pentru copiii mici între 2—7 ani. Greutățile începutului vor fi înlăturate și aceste Cămine de zi vor funcționa normal, spre folosul acestor copii, cu părinți săraci și lipsiți de mijloace de traiu.

Propaganda națională și culturală, conform ordinului Prefecturii Nr. 3181—1943 va continua și în luna Iulie și în acest scop să formează de către Prefet o listă cu numele conferențiarilor, cari se vor deplasa în comunele din această plasă.

D. Petre Stoia, controlor fiscal, roagă pe d. prefet să dea un ordin circular tuturor comunelor politice, ca în termen de 30 zile, să declare orice venit impozabil, întrucât, în caz de nedeclarare, conform instrucțiunilor mai noi, amenda urmează să o plătească în mod solidar notarii și primarii comunali.

Valeriu Crișan

— Informațiuni economice —

Cum se prezintă noua recoltă a viilor

După cum se anunță, în centrul Transilvaniei mana n'a atacat aproape deloc viile. În câteva locuri din această regiune au fost atacuri de molia strugurilor (Cochilis). Până când scriem aceste rânduri, recolta se arată bună.

În regiunea Arad—Timișoara s'au înregistrat atacuri de mană, ceva mai simțite. Mana a apărut mai ales în viile din regiunea de șes, în special în câmpia Dunării.

Recolta de fructe e făgăduitoare

După starea de până acum a livezilor, recolta de fructe se arată dintre cele mai bune, cu osebire de unele regiuni unde a atacat larva fluturului Albinița. În deosebi recolta de prune este făgăduitoare. Mai puțin făgăduitoare se arată recolta de mere.

Uscatul nutrețurilor pe capre

În timpul de azi, când brațele de muncă se găsesc greu, e bine ca agricultorii noștri să încerce a face uscarea nutrețului pe capre. În chipul acesta nutrețul se usucă încet și fără să se scorojească. Pe capre nutrețul își păstrează culoarea și gustul care place mult vitelor. Un alt folos îl avem, prin aceea că recolta de otavă poate să crească pe sub cupre și deci agricultorul nu este constrâns să transporte la domiciliu recolta de fân, decât atunci când vremea îi dă răgaz.

Pentru stupari

Fiți cu băgare de seamă la stupi. Acum se rețetează fagurii. Pentru această pândiți o zi norocoasă și mai ales când nu e căldură prea mare.

Piața în țară

Pentru orientarea cât mai bună a cititorilor noștri, privitor la prețul diferitelor produse agricole, dăm începând cu acest număr, câteva date culese de pe piețele diferitelor centre ale țării. Cu ajutorul acestor date, producătorii se pot orienta, astfel încât să poată ști cum li se răsplătește truda lor, în asemănare cu aceea a țărănilor — producători din alte regiuni.

Am ales cele trei centre importante: Sibiu, Timișoara din Ardeal și Craiova din Vechiul Regat, pentru documentare.

Desigur că aceste prețuri vor fi supuse schimbărilor dela săptămână la săptămână, ele fiind în strânsă legătură cu recolta, cu oferta de vânzare, precum și cu cea de consum.

La Sibiu

Prețul articolelor alimentare se prezintă astfel:
Legume: Ardei gras Lei 15; ardei mic iute 4-5; bureți 50; ciuperci 70; cartofi chiflii 28; cartofi selecționați 24; cartofi obișnuiți 18; ceapă roșie 32; ceapă albă 32; ceapă verde 4-6; castraveți mari 18; castraveți mijlocii 14; castraveți mici 8; dovlecei 8-14; țasole verde 30; fasole găbenă 30; fasole albă I. 32; guli 3-5; mază verde nedescăpută 30; morcovi 4-6; pătrunjel 5-7; răbarbăr 26; ridichi 4-6; ridichi albe și negre 1-3; salată căpățină mică 0.50-1; salată căpățină mare 1-2; sfeclă roșie 1-3; usturoi verde 6-6; usturoi uscat 70; varză albă 28;

Ouă: Ou proaspăt 15;

Păsări: Pui mici 100-120; pui mari 160-200; găini 300-400; cocoș 300-400; curcă 700-900; curcan 700-900; boboci de găscă 200-250; boboci de rață 150-200; găscă slabă 380-420; găscă grasă 500-700; rață slabă 300-350; rață grasă 400-600.

Fructe: Afine 60; agrishi 50; caise calitatea I. 110; caise calitatea II. 80; cireșe calitatea I. 60; cireșe calitatea II. 44; căpșuni de grădină 160; corcoduși 34; fragi de câmp 200; nuci calit. I. 120; pere calit. I. 70; pere calit. III 54; rozinchini (strugurași) 60; smeură 160; vișine 60.

La Craiova

Vinete 60-90; castraveți 6-8; roșii 140-200; dovlecei 3-5; ardei gras 12-15; ardei verde 3-5; varză 15-30; cartofi noi 18-20; fasole țucără și verde 20-25; mazăre boabe 15-20; mazăre curățată 50; ceapă leg. 8-12; zarzavat 6-10.

Cireși 40—60; vișine 30—50; mere 140—160; mere noi 20—30; caise 100—120; pere 60—80; zarzâne 25—40.

Brânză românească 240; brânză telemea 280; smântână proaspătă 200; urdă 160; unt proaspăt 400—500.

La Timișoara

Mazăre verde 30—40; mazăre boabe 50—60; cartofi 20—30; guli 4—5; varză 10—15; dovlecei mari 20—25; castraveți 12—15; vinete 80—100; roșii 160—200; fasole țucără 20—25; fasole verde 15—20; ardei mic 5—6; ardei gras 12—15; conopidă 28—30; usturoi 4—5 și ceapă 3 leg.

Lapte 40; brânză de Brâila 226—320; caș 200—230; unt 640—700; smântână 330—350.

Cireși 60—70; vișini 70—80; caise 80—120; piersici 180—200; coacăze 80—100; mere 45—50; pere 70—100; smeură 120—140.

Pui de găină 350—480; găin 700—800 per.; boboci de găscă 650—750; curcani 1300—1600; rață 550—750; ouă de găină 12—14.

Toate aceste prețuri sunt stabilite de autoritățile municipale, prin așa zisul „Mercurial“, care se afișează la locurile potrivite din piață.

Se caută pentru imediata angajare o **vânzătoare**

având cunoștință în bransa prăvăliei de mezeluri.

Adresa la ziar.

Citiți și abonați

„Foaia Poporului“

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI“

O școală românească de construcție

Puțină lume, poate, știe de existența în București a unei școli care, pe numele ei oficial, se cheamă „liceu de construcții civile și edilitare“. Această școală nu reprezintă totuși un simplu capitol din bugetul ministerului Culturii naționale sau cine știe ce înjghebare pentru plasarea unui director și a unor oarecare profesori.

E deajuns a-i vizita expoziția de lucrări a elevilor ei dela clasa I-a până la a VIII-a, pentru a te convinge de temeinicia acestei instituții și mai ales rosturile ei în statornicirea unui nou model de construcție românească, lipsită de imitațiuni streine.

Majoritatea elevilor sunt veniți dela sate sau din păturile sărace orășenesti. Cu toate că absolvenți școlii au dreptul de a se înscrie la Facultatea de Arhitectură nu vei găsi, totuși, în școala aceasta elevi de așa zise familii-bune. Acestea își dau odraslele la liceele teoretice, singurele socotite și „distinse“ și „de viitor“.

Ți se umple însă, sufletul de o vădită bucurie când vezi ce a putut ieși de pe urma mâinilor acestor elevi, modești, care, cu avânt și cu o pregătire din din cele mai serioase, au întocmit planuri de construcție, au închipuit o casă țărănească, o fermă, un grajd pentru vite, un adăpost sistematic pentru păsări, după cum sufletul lor curat a închinat cel mai frumos sentiment unei troițe ridicată la răspinti.

Parcurgi cu privirile panourile pe care sunt interesant rânduite planșele tinerilor expozanți și te convingi de mustirea unui geniu constructiv românesc, a unui capital de creație autohtonă, care-ți dau o icoană nouă despre valoarea omului românului, care-ți trezește nădejdi nouă de propășirea românească într'un domeniu, în care se credea că numai străinul este în drept a se așșa.

Școala aceasta numără aproape 300 de elevi. Absolvenții ei poartă titlul de conductori de șantier. Sunt, ca atare, prețioase ajutoare ale arhitecților cu diplomă și cu prestigiu.

Se pare totuși, că o statornicire precisă a drepturilor pe cari le au acești absolvenți nu există, totuși specificată în nici o lege. E ceea ce am aflat cu mirare dela conducerea școlii, care ar dori, se înțelege să poată fi în stare de a răspunde mai ușor tinerilor învățacei curioși și ei să știe exact ce au și ce n'au dreptul să facă sau să năzuiască.

O statuare fără puțință de răstălmăciri lăaturalnice n'ar putea fi decât spre folosul acestui așezământ unde se muncește atât de serios și unde viitorul apare atât de făgăduitor.

Și credem că totul n'ar fi decât spre folosul colectivității românești, care nu are decât de câștigat de pe urma acestei modeste dar bogate activități, doveditoare a unor nu îndeajuns bănuite și apreciate însușiri românești.

Dela Adunarea Generală a „Astrei“ din Banat

Adunarea generală a Regionalei Bănățene a Astrei s'a ținut în Bocșa—Montană județul Caraș.

Sufletul românesc din Banat a rămas legat de bătrâna noastră „Asociațiune“. Așa se talmăcește faptul că Adunările generale anuale ale Astrei din Banat sunt todeauna prilejuri de însuflețite manifestări ale poporului nostru românesc. Așa a fost în 1937 la Timișoara, în 1938 la Oravița, în 1939 la Lugoj.

Pe urmă împrejurările grele care s'au abătut asupra noastră din 1940 au determinat conducerea „Astrei Bănățene“ în frunte cu D-l Insp. General Școlar Sabin Evuțeanu la o activitate conformă cu nevoile impuse de aceste împrejurări.

Totuși anul acesta Despărțământul Bocșa—Montană a ținut ca în cadrele Adunării Generale a Regionalei să desvelească bustul Protopopului Mihail Gașpar, luptător din vecheagardă a Asociațiunii.

De aceea Adunarea Generală a „Astrei“ din Banat a avut anul acesta un caracter sărbătoresc.

Intellectualii numeroși din toate părțile Banatului, în frunte cu Prea Sfințitul Vasile Episcopul Timișoarei, au ținut să participe la această adunare.

Mii de țărani din satele apropiate, în portul lor pitoresc, au pornit la Bocșa—Montană pentru ca adunarea „Astrei“ să fie o manifestare a sufletului românesc, așa precum o cere tradiția statornicită de cei bătrâni în cursul celor 82 de ani de existență a Asociațiunii noastre pentru preamărirea virtuților frumoase ale românismului de pe aceste meleaguri.

Pe lângă partea festivă și administrativă a adunării, serbările au avut un program bogat: *Desvelirea bustului aceluia* care a fost Protopopul, scriitorul, gazetarul și luptătorul național Mihail Gașpar; *Exerciții de gimnastică* din partea organizațiilor de extrașcolari și premilitari; *concurs de jocuri naționale* între echipele din comunele: Forotic, Văliug, Biniș, Vastova și Călnic; *concurs de port național*; *concurs de coruri* la care au luat parte: corul din Reșița Montană, corul din Bocșa Română, corul „Doina Vasiovei“, corul Bocșa—Vasiovei, corul din Ocna de fier, corul plugarilor din Reșița, corul din Ramna, corul „Astra“ din Forotic și corul „M. Gașpar“ din Bocșa Vasiovei. — Șezătoarea Asociației scriitorilor români din Banat.

În organizarea acestor serbări, merite deosebite au avut Despărțământul Bocșa în frunte cu D-nii Gh. Stoiacovici și Dr. Cornel Dăneți. Cinste lor! și recunoștință tuturor intelectualilor satelor: învățători, notari etc., cari, cu toții, își înțeleg misiunea apostolatului ce-l poartă pe umeri în lumina inimilor noastre românești.

Acum, ca și altădată, i-am văzut în fruntea lor lor cu sufletele pline de vveri pentru înfruntarea tuturor necazurilor naționale ce umbresc încă sufletul multor frați români din alte părți.

Miile de suflete românești care s'au adunat la adunarea generală a „Astrei“ din Banat, tânăr și bătrân, bărbați și femei, dela „Vlădică până la opoziție“ au arătat cinstirea de care se bucură Asociațiunea noastră organizațiilor noastre în Banat.

Di Președinte al „Astrei Bănățene“, Sabin Șian, a avut temeiul puternic să sublinieze câteva țăminte călăuzitoare în acțiunea de totdeauna a „Astrei“: puterea atotbiruitoare a solidarității naționale; neapărat de a se menține o neîntreruptă legătură cu țărână pământului și neamului, deoarece numai această legătură poate asigura o temelie solidă propășirii; în sfârșit, nevoia unei strânse colaborări între generații, pentru ca nu se primejduie unitatea națională fie în permanență și ei simultană, fie în cea succesivă, istorică și periodică, nu se primejduie nici patrimoniul etnic, nici ființa noastră.

Grupul de studenți ai Facultății de Științe din Cluj la Timișoara și Grupul de elevi dela Liceul „Constantin Diaconovici—Moga“ veniți în mod special la această sărbătoare precum și toți cei din generații tânăra au avut prilejul de a trăi măreția românească a acestor învățăminte.

Incheiem această scurtă informație exprimând nestrămutată convingere: „Astra“ este un altar al Neamului. Ne închinăm în jurul acestui altar național fiindcă așa ne întărim sufletele pentru biruirea drepturilor românești. A drepturilor noastre pe care, de mai bine de doi ani, poporul românesc Armata lui aduc jertfe neprecupețite.

Prof. Traian Topliceanu

Despărțămintele „ASTREI“ la lucru

Din an în an, activitatea unor despărțăminte ale „Astrei“ se arată tot mai rodnică și mai potrivită problemelor cari preocupă în prezent lumea satelor noastre.

Despărțământul Sibiu

de sub președinția d-lui Prof. Silviu Teșosu și-a înfățișat, prin rostul adunării generale dela Racovița, tot ceiace a lucrat într'un an de zile, arătându-se în chip deosebit, preocuparea de căpetenie, pentru organizarea și buna funcționare a școlilor țărănești pentru bărbați și femei. Aproape că nu a existat comună în acest județ unde roadele școlilor țărănești să se fi făcut simțite, deși ne aflăm abea la începutul temeiniciei lor organizări. Lucrând în această direcție, Despărțământul, din județul în a cărui capitală se află sediul Asociațiunii, face ca programul „Astrei“ să se altoiască cât mai cu folos, pe cea mai importantă latură a vieții satului românesc. N'au fost neglijate nici problemele de sănătate publică și mai puțin problema culturalizării maselor prin organizarea de conferințe, biblioteci și producțiuni teatrale, la a căror bună reușită cărturarii satelor și-au dat toată prețioasa lor contribuție.

Avem nădejdea că secerișul anului viitor va fi și mai îmbelșugat în acest Despărțământ, care activează în cel mai frunțos județ al Ardealului.

Despărțământul Comioșul Bănățean

arată în raportul trimis la centru, că pe raza sa s'au constituit în cursul anului 15 cercuri culturale; sau

organizat conferințe și reușite șezători culturale; s'au îmbogățit bibliotecile populare, prin procurarea unui simțitor număr de broșuri apărute sub îngrijirea Asociațiunii Centrale. În comunele Comioș și Lunga s'au organizat școli țărănești, cu rezultate dinire cele mai făgăduitoare.

Bocșa Montană

Despărțământul acestui colț de țară, are până în prezent un număr de 642 membri fondatori, pe viață, acțiuni și ajutători. Se scoate în evidență activitatea desfășurată de Cercurile Culturale: Berzovia, Surducul—Mare, Docnecea, Fizeș, Ramna și Ocna de Fier. Se arată că Cercul Cultural Berzovia a pus stăruitor umărul, la agonisirea frumoasei sume de 1.500.000 lei, pentru zidirea unei noi biserici; iar cel din Surducul Mare așșderea a strâns suma de 400.000 lei precum și materialul de construcție trebuincios creștinescului scop. Dacă nu ar fi străbătut prin împrejurările de față aceste cercuri s'ar fi înfățișat cu o activitate și mai bogată. Apare ca pilduitoare activitatea cercurilor: Bocșa Română, Valeapai, Barbosu, Dulău, Dochin, Biniș, Vermeș Izgar și Ersig cari s'au luat la întrecere, în activitatea lor pe toate terenurile.

Despărțământul Hunedoara

pătruns de importanța vremurilor pe care le străbatem s'a silit, pe cât i-a fost cu puțință să-și facă datoria „pentru a putea aștepta cu conștiința împăcată ceasul cel mare și sfânt“. Prin grija conducerii despărțământ-

tului s'a întocmit așa zisa „Cartea Eroilor“, în care s'a cuprins chipurile tuturor intelectualilor și țărănilor din acel județ, jertfiți pentru cauza europeană.

Din raportul anului, se reține, că pentru ocrotirea familiilor, Despărțământul a organizat mai multe expoziții de copii, ca cea dela Telincul inferior, Buituri și Măneru. O deosebită atenție s'a acordată școlilor țărănești, cari au fost cercetate de un număr de țărani dornici a se lumina în cele ecramice. Paralel cu organizarea școlilor țărănești, Despărțământul s'a îngrijit a prețui munca bunilor gospodari, prin premiarea lor.

La Câmpia Turzii

Asociațiunea prin Despărțământul ei a putut organiza, deasemenea cu bune rezultate, școli țărănești pentru bărbați și femei în Câmpia Turzii, Războieni și Cetate și în comuna Gligorești.

Pentru o cât mai bună propagandă Culturală Națională, Despărțământul a colaborat cu Extensivă Universitară a Transilvaniei, ai cărei conferențieri, d-nii Prof. Univ. D. D. Roșca, Emil Petrovici, Breazu, Ioachim Crăciun și alții, au conferențiat în fața intelectualilor din regiune, despre problemele culturii, în strânsă legătură cu misiunea poporului românesc în Europa. Tot pe atât de vrednică de reținut se fi activitatea desfășurată de organizația „Șoimii Câmpia Turzii“, al cărei animator este d. ing. Ionel Floașiu care întreprinderile „Industria Sârmei“, datorită căruia Asociațiunea va avea în curând un frumos „Palat Cultural“ care se va înălța, împreună cu o mare sală de cinematograf, în Piața Comunală de acolo.

Unificarea juridică

Dovada cu înscrisuri

Ziua de 15 Septembrie 1943 va fi o piatră de hotar pentru viața judecătorească din Ardeal și Banat. Această zi se schimbă legile civile și comerciale până acuma și vor intra în vigoare legile din Vechiul Regat. Astfel pe tot cuprinsul Țării vom avea o lege civilă și comercială pentru toți Români.

Toți locuitorii, chiar cei fără de carte, trebuie să știe noile legi fiindcă nimeni nu va putea spune judecătorului că el nu a cunoscut legea cea veche și că vrea să se judece după cea veche.

Legea cea nouă nu se potrivește în toate privințele cu cea veche ardelenască, în unele locuri deosebiri care le vom arăta, săptămânal în acest număr.

Una dintre cele mai însemnate deosebiri între legea ardelenască și cea din Vechiul Regat este cu privire la dovada în procesele civile. La noi dovada putea face cu martori.

Dacă făceai o învoială, vindeai sau cumpărai lucru mișcător, o vază, sau alceva puteai să vi în judecătorului cu martori cari erau ascultați sub jurământ, dovedeau învoiala și câștigai procesul. Dela Septembrie 1943 se schimbă lucrurile. *Cele mai multe învoieli — numite contracte — nu mai pot fi făcute decât cu înscrisuri.* Legea nu lasă pe cel care dă în judecată să facă dovada cu martori, numai dacă are un început de dovadă scrisă. De aici se vede o povață: *oridecâteori veși face o învoială, oridecâteori se încheie un contract între două părți se facă în scris, în două exemplare, iscălit de ambele părți și doi martori.*

Cu înscrisul în mână veși câștiga procesul. Dacă nu ai înscris puteși aduce și martori, ca să întărești dovada înscrisului. Altcum nu veși putea dovedi în judecată decât cerând să fie ascultat sub jurământ părătul. Dacă părătul jură, câștigă el procesul. În schimb cu înscrisul în mână procesul e ca și jumătate câștigat. Dela 15 Septembrie 1943 să luăm aminte: *decât să faci dovada cu martori, mai bine un înscris!*

Dr. I. Fruma

Advocatul satului

Cărțile funduare și dreptul funduar

Într'unul din numerile trecute ale gazetei noastre am arătat acolo, că de aici înainte ne vom judeca după legile din Vechiul Regat, dar am spus în același număr că totuși au mai rămas unele, din legiurile noastre.

Astfel în articolul 3 din Decretul-Lege pentru legea legilor civile și comerciale ale Vechiului Regat din Ardeal, se prevede că se mențin în vigoare legile și regulamentele cari privesc cărțile funciare, adică cărțile cari privesc cartea funduară se judecă tot după legile noastre de până acum.

Ce este dreptul funduar

Dreptul funduar face parte din dreptul privat, și este divizat în două părți: una materială, care cuprinde normele care se poate câștiga sau pierde un drept și alta morală care cuprinde în sine normele după care se face cartea funduare și despre felul cum autoritățile judecătorești țin dosarele și documentele de carte funduară.

Dreptul funduar este foarte vechiu. După ce omul a început să lucreze pământul, a simțit nevoia să delimiteze granițele, adică să știe ce e al lui și ce e al altuia. La început nu se cunoștea noțiunea de proprietate, nimeni nu spunea că acest loc e al meu; lucra în comun, se cultiva și se aduna roada pământului în comun. Dar încetul cu încetul omul a simțit nevoia să știe pentru ce lucrează, să știe ce este al lui, să știe câtă agoniseală are după hărnicia lui raport cu a altuia și astfel s'a născut ideea de proprietate adică de stăpânire. Vroia să fie el stăpân pe

De peste săptămână

Noul preț al florilor

Cultura florilor formează azi un nou mijloc de venit pentru gospodăriile noastre țărănești. Sunt însă prea puțini gospodarii sau gospodinele cari se îndelnicesc cu cultura florilor. Cu titlul de încurajare vom arăta, că în urma unei ordonanțe a primăriei Capitalei, prețul florilor naturale a fost stabilit pentru luna Iulie a. c., după cum urmează: Trandafirii între 20—40 Lei bucata; Gladiolele 70—100 Lei, Garoafele 20—40 Lei, Bujori 20—30 Lei, Lalele 60—100 Lei, Macii 10—20 Lei, Hortensii 70—100 Lei, Crini 70—100 Lei, Narcizele 20—30 Lei, Margaretele 10—20 Lei, Nuferrii 10—15 Lei, și Floarea miresii 40—50 Lei. Prețurile de mai sus, sunt socotite la bucată. Nu vă faceți cu ochiul aceste prețuri, dragi gospodine?

Un cămin al vânzătorilor de ziare

La începutul săptămânii trecute s'a făcut în capitală deschiderea Căminului pentru vânzătorii de ziare. Fapta aparține Consiliului de Patronaj și prin rostul ei își găsește un adăpost peste zi și noaptea, precum și o mâncare „mai de dai Doamne“ cei peste 600 vânzători, cari cutreeră zilnic străzile și marginile Capitalei, pentru desfășurarea zierelor. N'ar strica dacă astfel de fapte s'ar face și în restul orașelor cu concursul Camerelor de Muncă cari ar putea înjgheba pe lângă fiecare cămin de ucenici, câte o cameră sau două, pentru acești copii cari poartă zilnic de gât povara slovei de tot felul.

bucata de pământ pe care o lucrează cu sudoarea frunții lui vroia să fie el proprietar pe terenul pe care l-a ocupat, pe care l-a sămănat și l-a făcut prin munca lui să producă.

Această dorință a omului a condus la delimitarea granițelor între cei ce dețineau pământul, prin șanțuri, pietri sau garduri. Acum știa până unde este al lui, știa pentru ce lucrează și pentru cine lucrează. Și pentru ca aceste semne, cari arătau proprietatea indivizilor să nu dispară, popoarele vechi au făcut legi aspre contra acelor cari schimbau semnele de hotar. Nu arareori s'a văzut schinuirea, prin tăierea brațului sau chiar pedeapsa cu moartea, celor ce nimiceau semnele de hotar.

Ce sunt cărțile funduare?

Cărțile funduare sunt niște registre autentice și publice, conduse de judecătorii, cu scopul de a ține în evidență toate chestiunile ce privesc imobilele adică nemiscătoarele. Prin aceste registre se asigură individului dreptul său asupra bunurilor și-i garantează siguranța schimbării acestor bunuri sau trecerea lor de pe unul asupra altuia. Aceste registre se compun din așa zisele protocoale de carte funduară, care formează cartea funduară propriu zisă și din alte registre ajutoare cum sunt: registrul parcelelor sau numerilor topografice, un registru arător în care se trece numele proprietarilor dintr'o comună și harta de carte funduară, în care sunt trecute toate parcelele dintr'un dric sau hotarul unei comune.

Dar cum au luat naștere aceste cărți funduare? După ce popoarele vechi au ajuns să înțeleagă stăpânirea asupra bucatii de pământ pe care o lucra, și după ce i-a fixat granițele, a simțit nevoia că trebuie să țină o evidență despre toate schimbările de posesiune și de proprietate și astfel încetul cu încetul s'a ajuns la registrele de care am vorbit.

Registrele [de carte funduară își au originea în vechiul drept german. Strămoșii noștri români — a căror norme de drept stau la baza tuturor legiurilor țării de azi, — n'au cunoscut registre și hărți de carte funduară. La ei dreptul de proprietate se transmitea prin predare, fără ca această predare să se înscrie în registre. Tot așa n'au cunoscut instituția cărților funduare nici dreptul francez, nici cel vechiu, și nici cel de azi nu o cunoaște, și nici în dreptul civil românesc care s'a extins acum și asupra Ardealului, nu se cunoaște această instituție de carte funduară. În Vechiul Regat sunt alte norme după care se ține evidența dreptului asupra unui imobil. (i. d.)

Furtună năprasnică asupra Ungariei

După o telegramă dela sfârșitul săptămânii trecute, asupra Ungariei s'a abătut, în noaptea de 8 spre 9 Iulie, o năprasnică furtună. În mai multe localități acoperișurile caselor au fost smulse de furtună iar în câteva sate turnurile bisericilor s'au prăbușit la pământ. A căzut și o mare cantitate de grindină care a făcut mari stricăciuni la vii și livezi. Norocul că secerișul era pe sfârșite. Legăturile telefonice au fost stricate în aproape toată Ungaria și echipe de specialiști lucrează la repararea lor. O fi bătae a lui Dumnezeu?

Manevre cu țale în Portugalia

După cum se anunță printr'o telegramă, trupele din garnizoana Lisabona, capitala Portugaliei, au început o mare manevră pe un teren aflat la 50 km. de orașul capitalei. În aceste manevre, cari vor dura până la 19 Iulie a. c., participă și formațiuni importante ale aviației. Curios este de a ști care este rostul acestor manevre?...

Poșta redacției

Păr. Valeriu Crișan, Sercaia: Ne bucurăm că putem conta în acele regiune pe un colaborator, a cărui activitate, pe tăram gazetăresc ne este binecunoscută. Materialul trimis fiind felurit, credem că va interesa pe cititori mai ales că este și informativ și în strânsă legătură cu nevoile acelei regiuni. Acest gen de colaborare ne este binevenit și vă mulțumim călduros, pentru interesul ce ni-l arătați. O parte din cronica n-rul viitor.

Pr. N. Ilea, Topârcea: În articolul pe care ni l-ați trimis și care va apare într'un număr viitor, ați atins o problemă care ne-a preocupat și pe noi. Aveți dreptate și e dureros că ne este dat să înregistrăm astfel de lucruri, cari dăunează nespuse de mult unirii celor de un sânge și de-a lega. O facem însă, cu nedejdea că vom ajuta la îndreptarea lucrurilor.

Poșta administrației

D. Dr. V. Breban, Bocșa Română: Am luat măsuri să se facă îndreptările cerute de Dv. Nădăjduim că pe viitor veți fi în ordine, atât Dv. cât și abonații, dnii; Inv. Rusu Filip și Manica Nicolae.

D. Ion Șerban, Bârghis: Pe viitor vi se va trimite numai un singur exemplar. Ceiace vi s'a trimis în plus până acum nu vi s'a pus la socoteală.

D. Sebastian Comșa, București: Ne bucurăm și noi că ați putut lua cunoștință de reparația foii. Suntem curioși să știm prin ce anume mijloc ați aflat. Cu numărul 14 sunteți tre-cuți în rândul abonaților noștri.

ABONAMENTE:

Pe un an — — — — —	Lei 400.—
Pe o jumătate de an — — — — —	„ 200.—
Instituții și autorități — — — — —	„ 2000.—
Abonament de sprijin — — — — —	„ 5000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — — — LEI 10.—

Poșta abonamentelor

Au binevoit a achita abonamentul următori: P. S. S. Episcopul Caransebeșului, Veniamin Nistor, Dr. Vasile Bologa director în pensie (Sibiu), Iancu Nicolae (Loman), Câptărean Isarie (Galați), Ing. I. Constantin (Sercaia), Precupaș Vasile (Nădlac), Despărțământul „Astra“ (Apateu), Târziu Vasile (Apateu), Ghimperia Ion inv. (Roșani), Miclea Ion (Crâșnic), Barbu Ion (Șugag), Lungu Petru (București), Catelina Filip (Șugag), Cristin Mihai (Carmen Sylva-Reșița), Pr. Halmaghi Stefan (Comana de jos), Boer Gheorghe (Făgăraș), Ing. Chirilă Iosif (Bacău), Stoica Vasile (Loman), Lebu Gligor (Loman), Crișan Augustin (Șura Mică), Gușia Ion (Răhău), Pr. Ilea Nicolae (Topârcea), câte 400 lei. Telescu Mihai (Ocna de fier), Prof. P. Sergiescu (Timișoara), câte 300 lei. Petru Simțion (Turnișor), Marcu Petru (Medias), Leu Gligorie (Medias), Taus Gh. (Măeruş), Rusalim Ardelean (Brădătel), Orb Ion (Apateu), Malița Ion (Apateu), Henegar Zevedeu (Sebeș Alba), Dobrăta Nicolae junior (Cornăjel), Zaharie Vasile (Cornăjel), Teofil Vasile (Cornăjel), Dumitru George (Bogata Olteană), Popa Ion (Tălmăcel), Dan Ion (Reșișul), Bârsan Ion (Reșișul), Mandoc Voinea (Tău), Boia Nicolae (Răhău), câte 200 lei.

INFORMAȚIUNI — ULTIMELE ȘTIRI —

MARI SERBĂRI OSTĂȘEȘTI ȘI NAȚIONALE vor avea loc **Duminecă 18 Iulie a. c., la Sibiu, din prilejul înălțării la gradul de sublocotenent a absolvenților Școlilor Militare, promoția 1943, din întreagă țară. Serbările ostășești, în legătură cu acest eveniment, se vor desfășura înainte de masă. După masă la orele 3, va avea loc în Sala Teatrului Orășenesc un interesant concurs de jocuri, cântece și port românesc, organizat de despărțământul județean al „Astrei”, în vederea alegerii celor mai bune echipe, cari vor participa apoi la concursul pe țară. Fiind vorba de manifestări curat românești, ne revine tuturor datoria de a răspunde cu o cât mai largă participare, dovedind și cu acest prilej virtuțile solidității noastre naționale.**

MEMBRI DE FAMILIE AI INVALIDIZILOR, LIPSITI DE MIJLOACE, vor putea călători pe tren cu o reducere de 50 la sută. Așa a hotărât Ministerul Apărării Naționale, în colaborare cu Direcțiunea Generală CFR.

PRIMUL GENERAL ITALIAN, CĂZUT ÎN LUP. TELE DIN SICILIA, la data de 11 Iulie a. c. este Enrico Francisci, comandantul Diviziei a 13-a teritoriale de Cămăși Negre. Generalul Enrico Francisci, îndeplinea și funcția de ofițer de legătură pe lângă marile comandamente generale din Sicilia.

Importante întâlniri în capitala Angliei

Se anunță, mai nou, că în capitala Mării Britanii au loc în prezent importante întâlniri și conversații între ministrul de război nord american, d. Stimson și ministrul de război al Angliei d. Girigg. La aceste convorbiri, participă și d-nii. Churchill, primul ministru și d. Eden.

Interesant de reținut faptul că sosirea la Londra a ministrului de război nord american, se produce tocmai în timpul în care ambasadorul Sovietic dela Londra, d. Maisky se află la Moscova, unde se afla în prezent tot cu o misiune diplomatică și d. Litvinov ambasadorul Sovietic din Statele Unite. Cei doi ambasadori Sovietici aflați la Moscova, spune mai departe telegrama, vor avea conversații cu Stalin. Rămâne să vedem ce evenimente se vor mai desprinde, de pe urma acestor întrevederi în jurul cărora se face multă vâlvă.

„CARMEN SYLVA“

fabrică de produse zaharoase
Brașov, str. Gl. Tr, Moșoiu 37b. — Tel. 17-82
Bomboane, Rahat, Marmeladă, Siropuri, Șerbet

Cinema „APOLLO“ Programul nou

Prezintă în premieră capo'd'Opera germană a casei Terra

Șapte neveste

După piesa de teatru de ALEXANDER ZINN.
Regia: Wolfgang Liebeneiner cu JOHANNES Reimann, KATHE HAAK, KARLA HÖHN, HAROLD PAULSEN, WERMANN BRICK.

Duminecă ora 11 matineu
Dela Mayerling la Saraievo
Jurnal nou | Reprezentațiile încep:
în zilele de lucru 5—7—9
Dumineca 3—5—7—9

Nou deschis! **Nou deschis!**
BIROU DE AGENTURĂ ȘI COMISION
Vânzări și cumpărări de imobile și mobile. Depozit cu materiale de construcție: Ciment, Var, Ghips, Tigle etc
VASILE SASU, SIBIU
STRADA FAURULUI No. 10

Cum se desfășoară luptele în Sicilia

— Pe frontul răsăritean ofensiva de primăvară a început —

Înceind raportul nostru cu privire la situația pe câmpurile de luptă, scriam într'unul din numerile trecute, că „nu totdeauna vânturile aduc furtună” precum tot așa de bine se poate spune că de multe ori în dosul unei vremi liniștite se poate ascunde o năprasnică furtună.

Această lege a naturii și-a găsit o potrivită explicație și în proporțiile evenimentelor ce s'au iscat în cursul săptămânii trecute, când liniștea înșelătoare de până aci, depe fronturile de luptă, a fost urmată de o nouă înverșunată încăerare, atât pe frontul din răsărit, cât și pe cel din Mediterana.

În cursul zilei de 5 Iunie a. c., pe frontul răsăritean s'a deslănțuit marea ofensivă de vară, pentru care s'au pregătit timp îndelungat amândouă taberele.

Aliații au debarcat pe pământul Italiei

În ziua când începe bătălia de la Bielorod-Kursk-Orel, cercurile militare engleze prooroceau că ne aflăm în preziua unor apropiate operațiuni de debarcare în Mediterana.

Intr'adevăr, în ziua de joi 9 Iulie a. c., tunurile aliaților, purtate pe noi vase de război, trimiteau ghiulelele amenințătoare spre insula Sicilia, din sudul Italiei, prevestind prin aceasta marșul de debarcare pe pământul italian.

A doua zi, la ora 5 dimineața trupe americane, canadiene și neo-zeelandeze, sprijinite de puternice formațiuni navale și aeriene au început atacul împotriva Siciliei, dealungul coastei de Miazăzi-Răsărit. Apărătorii insulei au trecut la o apărare îndârjită. Bateriile de coastă au purtat un aprig duel cu vapoarele de război engleze și americane, care patru-lau în larg, pentru a sprijini primele unități cari au pus piciorul pe coastele insulei.

În aceiași vreme trupe de parașutiști au fost lăsate pe insulă.

Cerul devenise teatru unei puternice bătălii aeriene. Luptele continuă cu înverșunare și știrile sunt foarte rare, păstrându-se mai ales tăcerea din partea anglo-americanilor. Aceasta înseamnă că lucrurile nu sunt tocmai clare și că se așteaptă o situație mai sigură pentru a se putea trage o concluzie.

Evenimentele din Sicilia se petrec într'un pas foarte grăbit astfel că nu putem spune deocamdată aici mai mult.

După părerea experților militari ai puterilor Axei un fapt rămâne sigur: Ocuparea Sicilei nu este o problemă ușoară. Având o suprafață de 22.000 kilometri pătrați, cu o populație de 4 milioane, cu o apărare puternică formată din italieni și germani, Sicilia va da mult de lucru aliaților. În zilele ce vor urma se vor da lupte îngrozitoare, ca și pe frontul din Răsărit.

Pe frontul din Răsărit

În ziua de 5 Iulie s'au deslănțuit atacuri foarte puternice pe Doneț, între Bielorod (orașul alb) și Orel, pe o întindere de front de peste 200 km.

Începutul a fost așa: Germanii, cari simțeau pregătirea bolșevicilor de a începe atacul, au atacat și ocupat niște înălțimi, foarte prielnice pentru atacul bolșevic, din apropierea Bilogorodului. Bolșevicii au încercat să cucerească din nou aceste înălțimi iar lupta s'a întezit și înlins pe tot frontul de 200 km., pe care bolșevicii au dat atacuri foarte puternice sprijinite de foarte multe și puternice tankuri. Germanii i-au primit bine și după ce i-au răspuns au trecut ei la contra-atac și au isbutit, până acuma, să străpungă, în multe locuri, pozițiile bolșevice, ia peste 40.000 de prizonieri, vre'o 1400 de iunuri și să distrugă 1200 de avioane și peste 1700 care ferecate.

După cum se vede bătălia se desfășoară destul de înverșunată, și credem că ea va lua proporții din ce în ce tot mai mari.

La capul de pod de pe Cuban, Germanii au tre-

cut dincolo de finutul mlăștinos (lagune), de pe marea Mării de Azov, din care bolșevicii puteau păra poziția Germanilor, cu focuri din coaste.

SPECTACOL

„CORSO”, prezintă în premieră marele film german de acțiune „Amurg”, cu Viktor Staal, Rüdiger Helberg și Carl Raddatz.

Cel mai nou jurnal O.N.C. și reportajii de război

„APOLLO”, prezintă în premieră capod'opere germană a casei Terra „Șapte Neveste”, cu Johanna Reimann, Käthe Haak, Carola Höhn, Harold Paulsen și Hermann Brix. Jurnal nou și ediție specială.

S'a deschis

complect renovat și modern aranjat Restaurantul

Grădina Teatrului

Sibiu, Str. Hartenek (lângă Teatru Municipal)

Servește în permanență cele mai gustoase mâncări calde și reci **mititei regali și grătar special** aranjează mese pentru banchete. Vinuri naturale. Bere specială.

Cântă în fiecare seară muzică de rangul întâiu!

Restaurator **Hans Schuster**

Românce!

Românce!

Vopsiți acasă

LÂNĂ - BUMBAC - MĂTASE

precum și toate celelalte lucruri cu cea mai bună vopsea românească

BAIADERA

Reușită garantată!

Proprietarul Uzinelor Ing. Ion Const. Matasă, București

Reprezent. pentru orașul și j. Sibiu și celelalte învecinate:

Teofil Dobrițoiu

Sibiu, Strada Regina Maria No. 49 — Et. I

Ondulații permanente cu garanție execută

Coafor „Splendid“

Propr. Käthe Weingärtner, Sibiu, Str. Tribunei Nr. 1

COOPERATIVA DE CONSUM

Andrei Bârsean

aduce la cunoștința membrilor și onoratei clientele că la data **1 IULIE 1943** a preluat

prăvălia de carne, mezeluri și brânzeturi

Cooperativei „Visarion Roman”

pe care a reorganizat-o și aprovizionat-o cu **carne, mezeluri, brânzeturi**, etc., astfel încât să rivalizeze cu celelalte prăvălii de aceeași branșă. Onorata sa clientelă este rugată să viziteze această nouă secție care va corespunde din toate punctele de vedere.

Prăvălia se află în Sibiu, Piața Regele Ferdinand Nr. 9 și este deschisă în orele obișnuite.